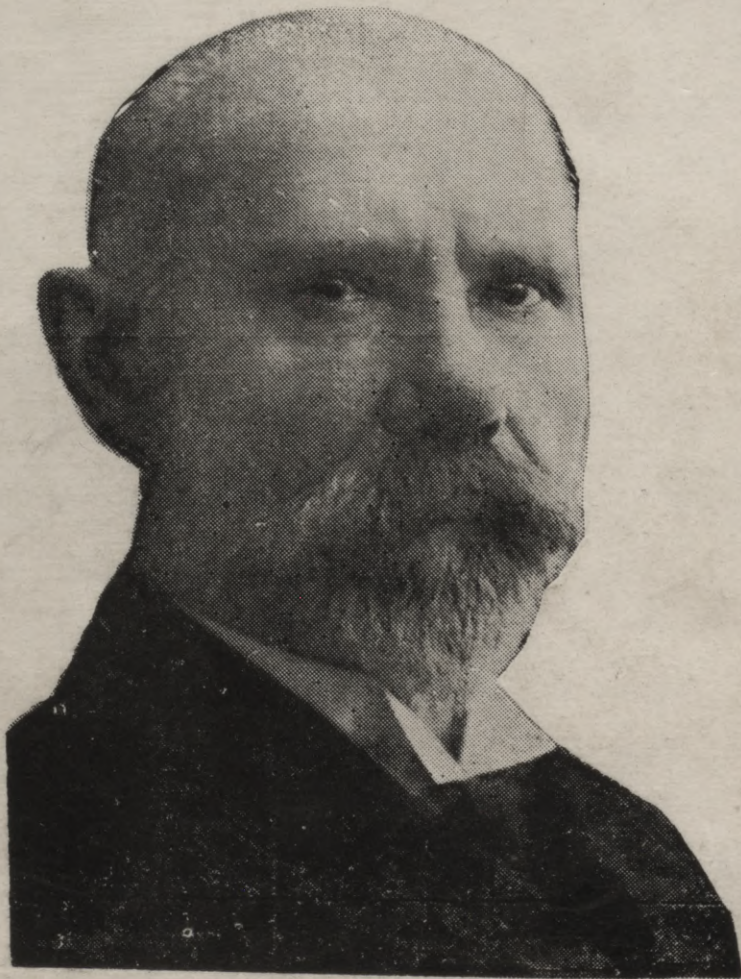

10,000-ers

Pirmais valsts pilsonis pēdējā gaitā.

Latvijas valsts prezidents Jānis Čakste †

5-1
L3

L.B

Latv. PBR Vaite biblioteka

~~pieņem. sf. 1.3724~~

0303064883

Latvijas Nacionālā
BIBLIOTĒKA

~~2000 1.442~~

Leelà pilsona gaitas. —

Wehl skumjee swani wehsta muhsu leelàs fehras.

Muhsu walstis presidentis Jahnis Tschakste aifwehriš azis us muhschu. Uprimusi wina gabdigà roka un nefad tà wairš nepazelfees wadit sawu tautu. Apklufusi wina mišiojofchà tehwa firdš, kaš pat grubtajàs flimibas deenàs pukstehja Latwijaj, sawai tautai.

Naw wairš muhsu widù Tschakstes tehwa . . . Tikal wišu pilsonu firdiš notrihž leelàs Nebuhtibas preefchà un wišem shehl Walšis pirmà pilsona, kura pateesà un taijnà firdš bij eekarofuši wišu simpatijas. Ari wina idejiške pretineeki šajuht, ka tahdu walstis presidentu, kuršč tik ideali wadija wišu tautu, un tik besparteiški pildija sawus usdewumus no muhsu walstis dibinahšchanas deenas — ja, tik idealu pahraht gruhii atrošt wišà pašaulè.

Walstis karogi nolaišti pufmastà, fehru lentas plihwo eelàs — un zilweku azis mirbš afaras par saudehjumu, kuru neweens nespehji atgreet. Naw waras, kaš spehtu atdot mums mišlo un dahrgo Tschakstes tehwu, muhsu tautas fargahaju.

Ur wišmelnakeem burteem muhsu wehsture teef eerafštiš 14. martš 1927. gadà, kad pl. 8.45 minutès aifwehra azis us muhschigu dušu Latwijas pirmais pilsonis un lihdstam laikam ari weenigais walstis presidentis Jahnis Tschakste.

Mehš šajuhtam šahpes par aifgahjušho, jo wiša tauta ešam ar wina, kà ar walstis presidentu šaištiti it kà gimenes šaitem. Ne tik wina dšihwes beedrene un behrni fehro un skumst. — Skumjas ir janēs wišem par Latwijas mišlo tehwu, Ja, taš ir tà jo

winsch bij pirmāis, kas tādreiz sahka domat par Latwiju jau tad, kad tādās domās bij wisleelah-tā pahdroshlā. Un zaur leelu darbu winsch sekmeja sawu darbu peepildihshanos. Darbs un mihlestiba staro ap wina stalto stahwu un zee-nigo galwu. Un tagad schi mihlestibas pilnā sirds ir apstahjuseš, sirds, par kuru patš winsch mehdsā sazihl : „Sirds ir kusemneefa gods !“

Jahnis Tschakste dsimis 14. septembri 1859. gadā, Leelsejawas Tschakstu mahjās. Pabeidsis Jelgawas gjmnastju 1882. gadā un studejis Maskawas uniwersitatē juridiskā fakultatē, kuru beidsis 1886. gadā. Tuhlin pehz augstskolas nobeigšanas, tai paschā gadā

Rigas pils. walts prezidenta bij. mitelis.

eestahjees kā kandidats us teefu amateem un ari kā sekretars tai laikā jaundibinatā Kursemes gubernas profukuraturā.

Tschakste buhdams wehl gjmnastis un students, jau nostahjas par jaunlatweeli un modinaja latwju

tautu us atswabinahšchanas domàm no zitu tautu iepaideem. Stipri sajuhtama wina darbiba tilka tad, tad tas p. hz studiju beigschanas pahrnahza dšihwot Jelgawà, un tur nodewas sabeedriškam darbam.

1887. gada sahuma wina eeweheleja Jelgawas latweeschu beedribà par preekschneeku un tai paschà laikà ari Kursemes bishkopibas beedribà, uu Jelgawas weetejâ Sarkanâ krusa komitejâ. Lihds ar Ššhakstes eewehešchanu latweeschu beedriba rofigi ahta darbotes un winaš nosihme kluwa eewehrojam plaschahka. Jau no masatnes winsch koti interesejas par tautas attihstibas pazelšchanu un nu tam atwehraz eespehja pazelt tautas garigo lihmeni. Pee latweeschu beedribas nodibinajas rakstneezibas, laulšaimneezibas un teatra nodakas. Šahka organizet us zeturtajeem wišpahrigeem latweeschu dšeesmu un musikas šweeteem 1885. g. kas bij leels darbs ar škaišteem panahkumeem 1888. g. šahka isnahkt wina redakzišà nede-kas laikraksts „Šehwija“, kursch nesa lauku šehtas un pilšehtas inteligenzei Ššhakstes noswehrtu domu.

Sewiški daudi wehribas Ššhakste peegreesa jau no šawas jurista karjeraš sahuma agrar jatajumeem, us ko wina jau Maslawâ studejot bij pamudinahjis Kr. Waldemars.

1902. g. Kursemes gubernators šafinoteles ar Pehterburgu šafauza 28. -29. oktobrim Kursemes laulšaimneeku apšpreedi, us kuru bij aizinahti 40 leelgruntneeki un 40 masgruntneeki. Šeradas us apšpreedi 35 masgruntneeki un 23 leelgruntneeki. Štarp masgruntneekeem bij ari Ššhakste. Šhai apšpreede pirmo reiš tilka atklatš jautajums par krona muišchu šadalihšchanu bešemes semneekeem. Tàs bij pirmas debates, kuràs tilka nopeetni iswiršilas domas par muišchneeku priwilegiju atzelschanu.

Ššhakste Jelgawâ bij plaschi pasistams tà sabeedrišs darbineeks: Jelgawas pilšehtas domneeks, gimnastijas audšehku wezahlu komitejas preekschsehdetajs, wairaku beedribu preekschneeks un t. t. Wišur wišam bij jaska šaws wahrds, jahdod šaws padoms.

Swafis prezidents ar somu wešfem apfaiģā parades tāhritiba šahwošās karaspēģta daļās.

Ēſchakſtes wahrds bij paſiſtams wiſeem, un wiſi winu peemineja ar godbijihbu. Tā bij wina Kurfemneela ſrds, kura to zehla godā: ir par ſabeedriſko darbīneku eſot, ir par jurīſtu. Wiſch weenmehr wiſur bij ſir- ſnigs un weenfahriſch.

Pehz 1905. gada, kad Kreewijā ſanahza pirmā walſt dome — Ēſchakſte tika eewehelets par deputatu. Romiſijā, kurai bij jaatbild uſ leiſara trona runu. — Ēſchakſte nodarbojas ar walſts ſotwerkmes un parla- menta leetām. Rā „wiſbordſeeti“ winu notureja ap 3 mehneſcheem zeetumā.

Paſaules karam ſahkotteš-Ēſchakſte greeſaš pee Kurfemes t uteeſcheem ar aizinajumu ſeedot lihdſekluš latweeſchu ſlimnizaš eerihkoſchanai ſchā eetahdē dſee- dejaš ap 200 karā eewainoto kareiwju.

Kad tuwojaš Jelgawai eenaidneeki — Ēſchakſte ar ziteem latweeſcheem aiſbrauza uſ Terbatu un tur nodibinaja behglu apgahdaſchanaš komiſiju. Pehz tam winu eeweheleja par Latweeſchu behglu zentralkomite- jaš preeſchehdetaja beedri un pehz Olawa nahweš par preeſchehdetaju, kur be e ſchi tika pahrrunati jautajumi par Latwijāš tahtašo likteni. Ēſchakſte to- reiſ weda informazijaš ſarunaš ar kahtaš ahrwalſts agentu un 1917. gada ſahkumā aiſbrauza uſ ahrſemem lai wahttu lihdſekluš iſpoſtitai Latwijai un noſkaidro- tu jautajumu par muhſu dſimteneš likteni nahkotnē.

Kreewijaš rewoluzijai iſzekoteeš, Ēſchakſte atgree- ſaš Peterpili un Kurfemes delegati to Terbatā ee- weheleja par Kurfemes gubernāš komiſaru.

Tad Ēſchakſte brauza uſ Peterpili peedaliteeš nazonalpadomeš darbā, kura wehlaſ pehz Wallkaš konſerenceš iſſludinaja ſewi par Latwijāš waldbibu. 1918 gadā wiſch atgreeſchaš Kurfemē. Rīgā nodi- binajuſeeš Tautāš padome 18. nowembri bija eewehe- lejuſi Ēſchakſti par preſidentu. Rīgā eerodoteeš Ēſchakſtem uſdewa braukt uſ ahrſemēm un eefneegt leelwalſtu pahrſtaweem Tautāš padomeš 18. nowem- bra aktu.

No Stohtolmaš Ēſchakſte dewaš uſ Pariſi, kur

eesahkas meera konferenzenes sehdes, lai tur, kopā ar pahrejeem delegazijas lozefkeem wezinatu Latwijas ahsihšhanu. Kad israhdijs, ka meera konferenze scho jautajumu neapspreedis un ka derigati buht Latwijā—Tschakste atgreesas no Parises Leepajā.

Rigā eeradees Tschakste usnehmas Tautos padomes wadibu, kuru amatu ispildija lihds 1. maijam 1920. g., kad Satwersmes Sapulze winu eewehleja par Satwersmes presidentu. 7. nowembri 1922. g. winsch nolika pilnwaras un nedelu wehlat, 14. nowembri 1922. g. Saeima winu eewehleja par Latwijas republikas presidentu. Ari otra Saeima to eewehleja par walsis presidentu.

Jahnis Tschakste atstahja sawu posteni us nahwes aizinajumu wehl paschos spehka gados. Lihds pat pehdejai faslimshana i winsch bij spirgts un energists. No wiseem eeredsetis, kam ween isnahza ar to personigas darishanas. Nenogurstofhs darba, jau no 6 rih-tā winsch atradas pee sawa darba galda un klusa rih-ta stunda netrauzets eedsikinajas dokumentos un pahrdomaja ari sawus sinatniskos darbus.

Pehz brofasta walsis presidents isgohja no sawas pils pastaigatees. Utgreeschotees jau sahkas gruh-ta darba deena, jo pirmee eeradaš pee wina luhalee darbinee-ki ar sinojumeem. No 11. sahkas publiskas peenemshana. Ar katruwinsch bij laipns un loti drihs, tā jau eeprattisejees jurists — prata ustwehrt katra wajadsibu un katram nahza prelim ar wisleelako firfnibu un weenfahrschibu.

Pulksten 3 presidents ehda sawas gimenes widu weenfahrschu, bet weseligu ehdeenu. Pehz pusdeenas winsch gahja us sahdu stundu atduseht, jo naktis tam isnahza mas meera. Wakara atkal sahkas peenemshana un kabineta darbs un ari beeschi notika sehdes.

Sawejo widu winam buht isnahza loti mas laika, pat saweem sinatniskem darbeem winam bij jaseedo naktis stundas, Un preezigs bij brihdis kad staltais presidents eeradas sawejo widu, tur winsch eeneša dauds laipnibas, asprah-tibas un humora.

Uri studejoschee war atzeretees winu, ka wina fodolligàs lekzijàs bij eespehjamš klauſitees ar wiſſe-
lako intereſi — bagahtàm lektora ſpehjam apdahwi-
natà weenkahſchibà. Pee kam pateizotees tam ka
Tſchakſte weenmehr atteizàs no honorara, bet to at-
wehleja juridiflæs bibliotekæs fondam — ir tahda ra-
dufees gandrihs weenigi no lektora ſeedojumeem.

Tikai wezakàs paaudſes atzeretees Tſchakſti kà
dedſigu runataju ſapulzês agrakos laikos un pirràs
rewoluzijas deenàs. Pehdejà laikà presidentis uſſtah-
jæs tikai ſwehtkos un ſwinibàs, pee kam wina runas
bij paſtahwigi ſwarigas un noteiftas, beſ leekeem
wahrdeem.

Tſchakſte bij no weſeligas ſemneeku zillš un ta-
dehl tas weenmehr bij modrs un ſpehzigš. Wiſſch
lihdš muhſcha galam palika Semgaleš ſemneeka dehls,
kurſch nekaunejas no tehwu tehwu arkla. Pehz eespeh-
jas tas mainija gara darbu ar fiſiſku. Laikus, kad
tas wareja pawadit ſawàs mahjàs — Aulſchoš, tas
iſleeteja fiſiſkam darbam un garigai atpuhtai. Aulſchi
ir Semgaleš augligà lihdſenumà. Wiſmihtaf presidentis
darbojas ſawà dahrsà, ko wiſſch ar leelu paſchaliſſe-
dſibu eekopiš. Wiſſch patš ar ſawàm rokàm ir ee-
fahrtojis leelo auglu dahrsu, kura platiba ir loti ee-
wehrojama. Daudsi auglu kožni tur ir ar wina paſcha
rokàm ſtahditi ſchauſmigaiš paſauleš karſch winà
eephehſiš leelus robuš, bet Tſchakſte ar gimeni iſlihdſi-
naja fara bruhzes, ſaulainajà auglu fokū walſtibà.
Tahpat, žif energifli presidentis nodewas Rigà ſa-
wam kabineta darbam, tikpat nenoqurſtoſchš wiſſch
lauku mahjàs, ſtarp mihtajàm ahbellitèm. Meenkahr-
ſchà, pelehkà uſwalkà, peleku platmali galwà wiſſch
dſiſhwo gar ſawàm bittitem, mēduš neſejitnàm, kuràm
ari daudš mahjinas ir ar wina paſcha rokàm gatawo-
tas, jo presidentis mihtoja ari galdeeku darbu un dees-
gan iſweizigi rihtojas ar ſahgi un ehwelli.

Un wiſà walſiš presidenta gimenē ir darba preeš
un ſwehtumš mantojumš no ſentſchem. Kad winu
iſwehleja Tautas padome par presidentu, un jaſaka,
ar ſinu, ka tas ir eewehlets par walſiš galwu—winu

Walfrēds prējden's Jāhnis Sīchafte ar kundšiti pēc tēhjas galda.

atrada turot arflu rolās. Tā muhsu tautas leelaiš pilsoniš ir bijis no teem, kuri nefaunas few rolās guht tulsnaš no sifisfa darba un tomehr buht un palikt par walstš pirmo pilsoni. Tifai leelš garš ir spehjišs buht tif zehlt weenkahršs un dšilšch. Winšch buhs par preelšchihmi muhsu tautas dehleem ar sawu skaidro semgala firdi, kura pateesa un wisur prot peelee-tot garigo un sifisfo spehku.

Tahdeht kluchst ari saprotamš, ka wisdruhmafajās behglu deenas winšch prata ar sawu firdš siltumu šāfildit. daudšas behdigās firdiš un winās eeleet jaunu tizibu dšiwes pahrgroftbam us labu.

Un tomehr ari winam, schim taisnibas, darba un labfirdibis gigantam ne weenreisween darija leelas šahpes un firdšehstus tā pati tauta, kuraš deht winšch bij ar meeru dariht wisu. Behglu laikā, kad winšch šanehma no walstš kafes pirmo miljonu pabalsteem, taš no preeka gribehja apkampt wisus tauteschus, bdt zil skumjšch un behdigš valika taš, kad bij tomehr latweeschti, kuri behglu komiteju suhdseja pee freewu waldoschām aprindām par nepareisu pabalstu isdalischānu. Kur walbija tif leelš truhkumš, ka dabuhtu miljonu wareja isdaliht stundas laikā starp desmiteem tukstotš behgteem, tur skaidrš, ka wareja ari kahdam palihdšigos rolas peetruht.

Tā šafa, ka leelus wihrus wehrtē pehz winu darbeem tautas nelaimes deenas. J. Šchakste teeschi peerahdija, ka winšch spehjišs bij seedot wisus sawus spehkus, sinaschānas un šaprašānu, kad tauta zeeta gruhotos behglu laikus pashaules karā.

Latweeschu behglu apgadāschānas Zentralkomiteja bij wisu latweeschu listenu waditahja un teeschi winā tika apwehrtas domas par Latwijas nahkotni. Weenmehr un wisur Šchakste bij eerosinatajs. Kad wajadschja eewehlet komišjai preekschedetahju — par kandidateem mineja abus latweeschu darbineekus: Willi Olawu un Nahni Šchaksti. Tad wini abi apšreedas par to, ka schis postenis ir loti atbildigs. Winu šaruna bij pilna širsnibas, jo ne weenš. ne ari otrš regribeja to eenemt tabeh, ka abi dij ti-

fnschi no freewu waldbibas wajati un teefati. Wini abi baidijas, lai us leelo nelaimes deenn ispalihdsibas organu latwiju tautai nekristu launas ehnas. Un tomehr wini abi usnehmas katrs sawu kahrt ruhpetees par sawu ildsichto tautu.

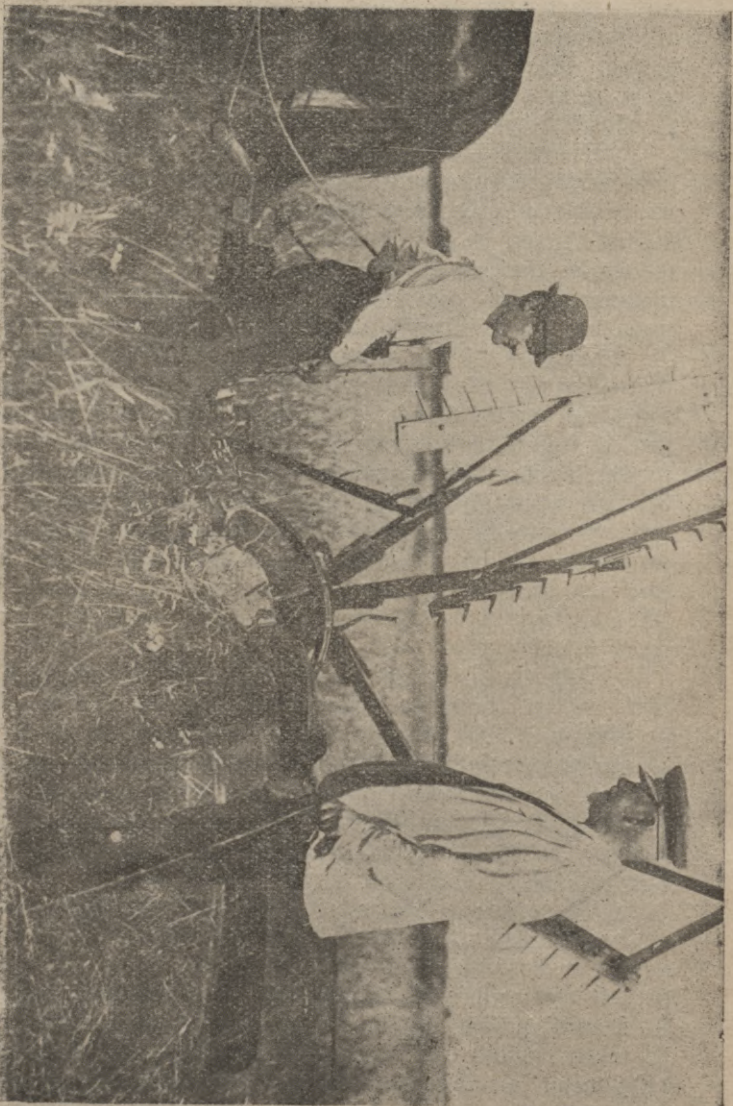
Nekad Eschatste nebij noguris, weenmehr pret wiseem laipns un smaidoschs pret lihdsstrahdneekeem un behgleem. Wiseem winsch rahdija ka wajaga kalpot un nest upurus sawai tautai winas nelaimes deenas. Par wina leelo usupureschanos un noteikto energiju tas ari tika iswehlehts par wisu pirmo un augstahko latwju personibu.

Muhfu walsts ir jauna un wisa winas eefahrta ir isaugusti tikai beedribu darbiba un no muhfu sabeedriskeem darbineekeem. Pat muhfu walsts presidenta amats nebij wehl ar noteiktu jehdseenu, Eschatste bij pirmajs presidents un eerahdija, nosprauda zeku, tahdam ir jabuht walsts presidentam! Un winsch ir bijis zeldinoschs paraugs. Nekad tas nenoweda jautajumus lihds konfliktam, weenmehr winsch prata ustrauktos prahtus sameerinat un nowest pretineekus lihds logiskai domaschanai, zaur furu weenmehr atrod sapraschanas zeku.

Tagad, kad wina wairs nawa — no wisam pusem atskan domas — kur mehs nemsim tadu walsts presidentu? Un tas ir teescham ka teeso, ka tik leelu un skaidru personibu liktens nedod katru deenu walstij. Muhju jaunads walsts gods ir weenmehr bijis skaidrs, tadehl, ka muhfu walsts presidents to prata fargat un glabat. Un ka lai winsch nebuhtu glabajis to, kas winam bij tik mihlich un dahrgs?

Ka raksturigs wilzeens wina rakstura atsihmejams ir tas, ka Jahnis Eschatste jau tais fenos laikos sapnoja par Latwiju ka walsti, kad winsch wehl bij Zeligawas gimnasijas audseknis. Wina rodas tai apspiestaja laikā pahdroshas domas, kuras tas wehlat ne tik ween redseja peepildamees, bet pat notika teefchi pehz wina jaunibas sapneem. Rahdreis winsch dii isteizees par sawu sirdi nesto domu saweem skolas beedreem, ka nahkoschaja nazionala Latwijā winsch eenems

Walis prezidents Quifogs. „Walis prezidents atbranzis uz savam lauku mājām” šo
 savu beidzi lasījam arišes. Mījam peerodūdī walis prezidentu rediet swinibās un ofīciālā tēbrpā.
 tur rās ar savu staltumu nereti pabrtpehja abrtsemetus un bewa mums ēmetu buht leprnem. Bet
 Quifogs — walis prezidenta lauku mājas mehs redietam wianu tā preefšīsmīgu laustaimetu un
 dabrtfopi. Mīta mīhājos Emburgas Quifogs mehs prezidentu pašapam gan druwā pee plaujma-
 šjinas, gan sarp lemneetēm ar lūreem wintīd weba laipnās walobas. Mīnehmumā: walis presi-
 dents druwā pee plaujmāšjinas.

wadoscho weetu. Un zif pahrdroschas bij jaunà gim-
nasista eedomas, tik spihdoschi winas peepildijàs. Lit-
tena balsch bij winam eelschulstejusi ausi — ka winsch
ir weens no isredseteem, fureem jastahw buhs pee
Latwijas schuhputa un jawada pirnee, jaunàs walstis
solt, ko winsch ari darija ar staidru un mihlestibas
pilnu firdi. Ja, winsch spehja mihlet wehl neefoscho
Latwiju, sawu eedomu sapni, tad ar wehl jo leelaku
rakstura spehku un noteiktibu winsch prata wadiht wehl
nestipro walstis kugi pa poltisko wehtru sabangoto
dsihwes juhru.

Schee sapni bij ari wina zela rahditaji weenmehr
gruhtos brihschos. Sa pati tauta buhtu jau senahf
sapratusi Jahni Tschaksti, tad wina to buhtu swehti-
just gruhtajam darbam! Bet weenmèr jau atradihses
tahdi. kas launi domàs par to, kas ir staidrs un labš,
tikai tahdel ween, ka tee ir paschl, nomoziti gruhtumà
un behdu mahkti. Waj gan ari nesen mehš wehl
nedfirdejam pahrmelumus walstis presidentam no wi-
sàm pusèm un wisàm schkiràm? Tà tas ari bij behglu
laimetà, kad zentralkomiteja tika denunzeta, tad
Tschakste meerinaja: „Pai apwaino muhsu darbibu,
mehš waram teikt, no firdš, ka muhsu rotas ira tihras
un ka mehš darbà wadamees tikai no weena
mehrka — glahbt sawu tautu!“ Schahda atšina
Tschakstem ir weenmehr bijusi un tadehl winsch tik no-
teikti un bes leekeem ustrakumeem wadija sawu tautu,
lihds wina kluwa par walsti, kuru winsch saglabajis
par spehzigu lihds sawai ne laika nahwei.

Gruhtas bij sllimibas deenas presidentam. Jau
no 1. marta Tschakstes spehls likàs sudis. Tikai wina
stiprais organismš un fahrligi pawadità dsihwe bij
atstahjusi dauds energijas wilfa presidenta buhtnei, tà
kà winsch loti ilgi zihnijas ar nahwi. Pehz 1. marta,
kad sllimajam usnahza nespehš un firdš darbojas loti
wahji — kà par brihnumu wina weselibas stahwoflis
uslabojas reisem. Sinams, palidsehja ari
mahfslige lihdsekli, kuruš sneedsa muhsu labahkee
ahrsti, pastahwigi atrafdamees pee wina sllimibas gultas.

No 10. marta presidenta weselibas stahwoflis

juhtami pagura. Lai gan. Tšakste bij koti spehzigš, bet plaufchu flimiba, turai peeweenojas agrahfā schults faite — mas pamafam nomahza leelo garu. Wafarā, ap astotās stundas fahlumu 14. martā, flimajam palika arweenu flittāhki: rokās tapa arween aukstahfas un patš winsch sahla murgot. Wiši tuwin cki fanahza ap wina gultu un bija klah, kad presidents eegrima muhschigā meerā.

Wina nahwe bij apbrihnojami weegla. Nekahdas mokās, itin nekās. Walstš presidents Jahniš Tšakste schlihrās no sawas Latwijas, kà weegla fapni.

Dr. Feiertags un Dr. Butulš atradas pee mireja gultas un fonstateja nahwi plkst. 8.45 minudš wafarā.

Tas, lam negribehjas tizel — bij tomēr notizis

Wiša Riga, wiša Latwija ir kà leelš sehrojofschš Deewa nams, kur atskan nopuhtas par dahrgo aifgabjeju . . .

Leekas, ka wišš schais deenās faistas ap dahrgo aifgabjeju. Itkà sawahdš skumifsch nogurums dwefch no katras pilsona sejas. Tikai tagad, kad wina wairš nau — wiši fajuht, ka winsch ir bijis leela personiba, spehzigš tautas fargs un waditais, kura spehku wiši neapjauta, nefaprata, bet sem wina leelā gara paehnas jutās lik drofchi un brihwi, kad tas tureja sawās stiprajās rokās walstš grofchus. Wiši wehl klufē un fajuht ka tā gars walda un kahrto ari tagad wehl muhsu zelus un gaitas. Bet nahlotne bes wina wišu islihdšinoschā un wišu isprotoschā skata un wadibas — pilna nejaufchibu un nekaidru tehlu. Tā ir fajuhtams tikai tad, kad leelš walstš presidents aifset muhschibā uf neatgreeschanos, un kà tehws atstahj sawus behrnus — lai nu tee dšihwo, lai mahf dšihwot bes wina, un tikai fajuht, ka wehl arweenu nomodā par i e em ir t e h w a nemirftigais gars un wina fwehtiba.

Tšakstes apbrihnojama sawaldihfchanas spehja ir weenmehr bijusi tā, kas winam lahwa buht par ihstu walstš presidentu muhsu toposchajai un jaunajai Latwijai. Wina bagatās dwehfeles eespaids ir atstahjis juhtamu eespaidu neween teefchi wina gimenes widū, bet

ari wispaher us wiseem, kas ar winu nahza laut kah-
dàs atteezibàs. Newar leela personiba isheet zaur dsh-
wi, lai neraditu labu peemehru wiseem zilwekeem. Ja
bija kahdi, kas Sshaksti apstauda, tad tomehru wisa
tauta to loti mihleja. Un pat pretineeki weenmehr at-
finas, ka Sshakstem ir taisniba, un apklusa sem wina
tehwisehki laipnà skata.

Pat sweschtauteeshi ar godbijibu weenmehr mine-
ja Sshakstes wahrdu. Jelgawà, kad tur wehl winsch
prattisejas là jurists — wahzu adwokati farseshgitos
kriminalgadjumos suhtija sawus kllentus pee Sshak-
stes, jo witi sinaja, ka iur, kur neweens no labafa-
jeem adwokateem nespehs atrisindt pateesibu—to Jah-
nis Sshakste gan isdaris. Winsch jau sen bij latwju
tautas lepnums.

Un waj là walsts presidents winsch nebij ari
wisas tautas kalps? Lihdi ar presidenta amata pee-
nemshanu winsch palika par muhsu demokratiskas
walsts eemeesojumu. Winsch wairs nebij brihws pil-
fonis, kursch war nodotees meerigi sawai personigai
dshwei. Sil ihfi mirkli tam atlika few un gimenei to
seedot. Wifs tas peedereja tautai, idejai, par furu jau
jaunatnè bij sapnojis. Rà walsts galwa winsch bij
speests ruhpetees par ahrsemes suhtnu peenemshanu,
atbildeht us tahlo leelwalstu wehstulem. Winam ween-
mehr bij jadomà par wisu walsts likteni ir us ahru,
ir us eeshu. Wifur un weenmehr bij Jareds wina azij
un jadsird ausij — lai usthurehtu meeru un satizibu
paschu widu, kur daschdaschahdi nesameerinami elemen-
ti wisahdi trosschnoja un zehla nemeeru muhsu sehta;
tapat ari jaluhkojas us ahru, lai tur buhtu simpatijas
pret Latwiju un winas tautu.

Wehl wiseem mums ir pahraht tuwu J. Sshakstes
staltais stahws. Nesen mehš to redsejam, kursch lih-
dshigi wiseem dshwoja. Warbuht wehl dascham atminà
wina weenkahrshà dshwe Nutshos. Tas mums leeds
sastatit wisa wisumà wina grandioso darbu, to tikai
apstaros pagahjibas saule wisa sposchumà wehstures
gaismà, kad leelà gara tehls là neaptweramš gigants
sklaidis mums un muhsu nahkoscham paaudsem, un

rafftneeki attehloš wina tehlu ſkaiſtoš mahlfraš darboš.

Jahna Iſchafteš, pirmà un leelà walſtš preſi-
denta garš un domāš dſihwoš latwju ſirdiš.

Wina muhſcha gaitāš ir noſlehgtāš.

Pee wina tatafalka mehš ſoliſim tureht ſwehtuš
wina kwehloſchāš ſirdš idealuš un toš aiſſtahweht no
wiſeem, kaš toš wehletuš nonizinaht. Skumjaš ir ſchiš
deenāš, bet wināš ir pilnāš zehla ſwehtuma, tad
mehš wiſi ſlumju mahltee tee kam pulzeti ap weenu
ideju, ap weenu, domu, ko mumš leel domāht dahr-
gaiš aiſgahjeiš. Winſch mumš ſauz ſawā ſpehzigajā
gara balſi:

— Mihlat Latwiju! Naw gruhti par Lat-
wiju atdot wiſuš ſpehkuš — pat wiſu dſihwi! Mirt
ir tiſ weegli — ſinot, ka eſt wiſu ko ſpehji atdewiš
ſawat tautai un wināš nohſotnei!

Muhſcham pahr Latwiju liduš wina garš, wina
bagatā doma, wina karſtāš ſirdš mihleſtiba, wina gai-
ſchāiſ ſaprahtš, lā wadoniš muhſu jaunā dſihwē, jau-
nāš gaitāš uš ſaulaino nahkoti!

Tahdi bij wina wehlehſchanaš. ſapniš
wina furuš mehš muhſcham turehſim
wehtuš ſawāš ſirdiš!

* * *

Duſi nu, tautāš ſargš dahrgaiš!

Likteniš launaiš un bahrgaiš —

Atnehma Latwijai modraſo ſirdi. . .

Wehja mah!', klusā, jel dſirdi —

Panem tu wina dwehſeli balto!

Alſpuhti Seemeli ſalto:

Lihgo tad ſauleš pagalmā winu!

Lai taš pa deenwidu atnahf ar minu:

— Latwijai dſihwot ir preekš!

Mirt wināš del — ari tiſ neekš!

Muhſchigoš ſauleš dahrſoš un eju —

Tautai ſaulſtaruš ſuhtu uu ſmeju:

— Mihſeel Wai juhtat wehl manu elpu?

Sen jau eš eju pa muhſchibaš telpu. . .

Sahlu, tahlu eš eſmu no jumš —

Bet wehl jumš peeder manš weltjumš!

Jurewitzu Jehkabiš.

[0.30]

LATVIJAS NACIONĀLA BIBLIOTEKA

0303064883

98-9
L 84

Цена 50 сантим.

Илуст. Димитенес Веһстнесча" иһдетумз, Рига.

17. MAR. 1927